

ELŐTERJESZTÉS

Leányvár Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adóztatásról szóló beszámolóról, valamint a helyi adókról szóló rendelet felülvizsgálatáról

TÁRGY: A HELYI ADÓKRÓL SZÓLÓ ÖNKORMÁNYZATI RENDELET FELÜLVIZSGÁLATA

A helyi adórendelet felülvizsgálatára az éves munkaterv ütemezése szerint – a vonatkozó törvényi szabályozás figyelembevételével – kerül sor.

A helyi rendeletek évenkénti felülvizsgálata, esetleges módosítása a következő szabályok alapján lehetséges.

Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. §-a szerint adókötelezettséget megállapító, az adóalanyok körét bővítő, az adó mértékét növelő, illetve kedvezményt, mentességet megszüntető jogszabály kihirdetése és hatályba lépése között **legalább 30 napnak el kell telnie**. Ezen rendelkezés az önkormányzati adórendeletekre is vonatkozik, ami azt jelenti, hogy valamely **adóév január 1. napján hatályba léptetni szándékozó új adónemet bevezető, vagy a hatályos szabályozást (pl. adómérték, kedvezmény tekintetében) módosító adórendelet legkorábban a kihirdetést követő 30. napon léptethető hatályba.**

Fenti rendelkezések értelmében, amennyiben a Képviselő-testület 2022. január 1-től új adónemet kíván bevezetni, illetve a korábban bevezetett adónemek mértékén kíván változtatni, azt legkésőbb 2021. december 1-ig ki kell hirdetni, annak érdekében, hogy 2022. január 1-jén hatályba léptethető legyen.

Az építményadó, a telekadóra vonatkozó törvényi felső mértékek 2005. január 1-jétől a KSH által közzétett fogyasztói árszínvonal változással valorizálhatóak. A törvényi felső mérték és a valorizáció együttesen határozza meg ezen adónemek tekintetében az adómaximumot. A 2023. január 1-jétől alkalmazható a következők:

Építményadó	2 190,9 ,- Ft/m ²
Telekadó:	398,3 ,- Ft/m ²
Magánszemélyek kommunális adója:	33 859,6 ,- Ft/adótárgy,
Tartózkodási idő utáni idegenforgalmi adó:	597,5/fő/vendégéjszaka.

A helyi iparüzési adó esetén egy adómérték alkalmazható.

VAGYONI TÍPUSÚ ADÓK

Ezek az adófajták valamely vagyontárgyra vonatkozó tulajdonjoghoz kapcsolódnak. Ha azonban a vagyontárgyat ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, akkor az annak gyakorlására jogosultat (pl. haszonélvezőt) terheli az adókötelezettség.

Az építményadó és a telekadó tekintetében a ma hatályban lévő szabályozás értelmében kétféle alapon lehet adóztatni:

- alapterület (hasznos alapterület, m²)
- korrigált forgalmi érték alapján.

1. Építményadó

A Htv. értelmében:

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész. Az adókötelezettség az építmény valamennyi helyiségére kiterjed annak rendeltetésétől, illetőleg hasznosításától függetlenül.

Leányvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2016. január 1. napi hatállyal módosította a helyi adókról szóló rendeletét, mely szerint az adó alapját az épület m²-ben számított hasznos alapterülete szerint állapította meg, mivel ennek alkalmazása és ellenőrizhetősége lényegesen egyszerűbb.

A Rendelet 4. §-a alapján:

„ (1) Az építményadó alapja az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete.

(2) Az építményadó mértéke

a) lakás céljára szolgáló épület, épületrész esetén: 90,- Ft/m²/év

b) nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész esetén: 20,- Ft/m²/év”

A reklámhordozó utáni építményadót Magyarország 2021. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2020. évi LXXVI. törvény 4. §-a a hatályon kívül helyező rendelkezésekkel – az adórendszer egyszerűsítése érdekében – 2020. július 16. napjától kezdődően kiemelte a helyi adókról szóló törvényből, így ezt az adónemet az önkormányzat már nem jogosult kivetni, a helyi adórendeletben a hatályon kívül helyezés megtörtént.

Az önkormányzat bevételi terveit, valamint a lakosság adóteher viselő képességét megvizsgálva nem tartjuk indokoltnak az adómérték emelését vagy csökkentését, 2022. évtől továbbra is javasoljuk a jelenleg hatályban lévő adómértékek megtartását.

2. Telekadó

A Htv. értelmében:

Adóköteles: az önkormányzat illetékességi területén lévő telek.

Adó alanya (adófizetésre kötelezett): akinek az év első napján a telek a tulajdonában van. Közös tulajdon esetében a tulajdonosok tulajdoni hányaduk arányában lesznek adóalanyok.

A képviselő-testület az adó alapját – az építményadónál már említett indokok alapján – szintén az épület m²-ben számított hasznos alapterülete szerint állapította meg.

Az önkormányzati rendelet 3. §-a értelmében:

„ (1) A telekadó alapja a telek m²-ben számított területe.

(2) A telekadó mértéke:

a) 10000 m² alatti területű telek esetén 15,-Ft/m²/év

b) 10000 m² és az azt meghaladó területű telek esetén 50,-Ft/m²/év

Az önkormányzat bevételi terveit, valamint a lakosság adóteher viselő képességét megvizsgálva nem tartjuk indokoltnak az adómérték emelését vagy csökkentését, 2022. évtől továbbra is javasoljuk a jelenleg hatályban lévő adómértékek megtartását.

3. Helyi iparűzési adó

A Htv. rendelkezései szerint:

Adóköteles: az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység.

Adómentesség, kedvezmény:

A Htv. hatályos szabályozása szerint az önkormányzat az alacsony adóalapú (2,5 millió forint alatti adóalapú) vállalkozások, továbbá a háziorvos, védőnő vállalkozók számára rendeletben biztosíthat adómentességet, adókedvezményt.

A Htv. 2019. január 1-től – a beruházások ösztönzése és a vállalkozások letelepedésének elősegítése érdekében – kiterjesztette e rendelet-alkotási jogosultságot. Az önkormányzat – a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 39/C. § új (4) bekezdése alapján – rendeletet alkothat arról is, hogy a vállalkozó az önkormányzat illetékességi területén üzembe helyezett beruházása értékével vagy annak egy részével az adó alapját és/vagy az adó összegét csökkenthesse, tehát beruházási adókedvezményt vagy mentességet állapíthat meg. A beruházási adóelőnynek minden vállalkozó esetén azonos terjedelműnek kell lennie, tehát nem lehet diszkriminációt gyakorolni.

A képviselő-testület ezen jogosultságával nem élt és továbbra sem tartjuk indokoltnak az adómentesség, vagy adókedvezmény megállapítását.

Az adó mértéke:

- Az adó évi mértéknek felső határa az adóalap 2%-a lehet.

A helyi iparűzési adóból származó bevétel teljes egészében önkormányzati bevétel.

A képviselő-testület az iparűzési tevékenység esetén az adó mértékét 2%-ban határozta meg, így az adókapacitás kihasználtsága 100 %-os, a mérték növelését érintően további mozgásteret nincs az önkormányzatnak.

Helyi iparűzési adót érintő változások 2022. évben

KATA adóalanyiság törvényi változásai

2022. szeptember 1-jén hatályukat veszítették a kisadózó vállalkozások tételes adójának (régikata) szabályai, ezért a katasoknak 2022. augusztus 31-én a törvény erejénél fogva megszűnt a kata adóalanyiságuk. A megszűnéssel kapcsolatban a katasoknak külön bejelentési kötelezettségük nem volt.

Minden érintett vállalkozásnak el kellett döntenie, hogy milyen szabályok szerint adózik 2022. szeptember 1-jétől. A döntéshez mérlegelni kellett, hogy ki melyik lehetőség feltételeinek felel meg. Az új katót kizárólag az egyéni vállalkozókról és az egyéni cégekről szóló 2009. évi CXV. törvény szerinti egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő, főfoglalkozású egyéni vállalkozó választhatja a nyilvántartásban rögzített tevékenységeire.

Azok a katas egyéni vállalkozók, akik megfelelnek az új kata feltételeinek, nem váltak automatikusan az új kata alanyává. Választásukat legkésőbb október 15. napjáig be kellett jelenteniük az önkormányzati adóhatóságához.

Adóbevallási szabályok változása:

Az adóalanyok 2021. január 1-jétől nem az önkormányzati, hanem kizárólag az állami adóhatóságon keresztül elektronikus úton, az állami adóhatóság által rendszeresített elektronikus nyomtatványon kötelesek benyújtani helyi iparüzési adóbevallásukat.

Mikro- kis és középvállalkozásokat érintő adómérték-kedvezmény:

A Kormány a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII. 22.) Korm. rendeletében a 2021. évben végződő adóévben azon mikro-, kis és középvállalkozás esetében, ahol a KKV törvény 3. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeg értékhatár legfeljebb 4 milliárd forint, a helyi iparüzési adó mértéke 1 százalékban állapította meg.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 2022. január 1. napjától hatályos rendelkezései alapján az 51/L. § - 51/O. §-ában foglaltak szerint, a **Kormány a 2022. évben végződő adóév vonatkozásában is fenntartja a helyi iparüzési adó mértékének egy százalékban történő megállapítását.** Erre tekintettel a 2022. évre is fennmarad a KKV adóalanyok részére a helyi iparüzési adóelőlegek 50 százalékkal történő csökkentése és a helyi iparüzési adó egy százalékkal történő megállapítása.

A huszonötezer főnél nem nagyobb lakosságszámú települési önkormányzat részére a mikro-kis és középvállalkozásnak minősülő vállalkozók számára biztosított adómérték-kedvezmény miatt a **Magyar Államkincstár a kieső támogatás összegével megegyező összegűt támogatást nyújt. A támogatás folyósítása két egyenlő részletben, június és október hónapban a nettó finanszírozás keretében történt.**

A bevételek kedvezően alakultak, a 2022. évi költségvetés II. számú előirányzat módosítása során a várható helyi iparüzési adóbevétel összegét 35,6 M forintra módosítottuk. **Helyi iparüzési adóbevételnek számít továbbá a mikro- kis és középvállalkozásoknak nyújtott kedvezmény miatt kieső adóbevétel támogatása, melynek összege 2022. évben 15.793 ezer Ft volt.** A bevételek teljesülését jelen beszámoló tartalmazza.

7. Egyéb bevételek

2012. április 15. napjától a szabálysértésekről szóló törvény változása miatt a más szervek által kiszabott, de be nem fizetett szabálysértési és helyszíni bírságokat már nem az önkormányzati adóhatóság hajtja be.

Ezért a beszámolási időszakban már csak a korábban átadott, el nem évült, meg nem fizetett szabálysértési bírságokból, helyszíni bírságokból keletkezhet egyéb bevételünk, amely 100 %-ban az önkormányzat saját bevételét képezi.

Jelenleg egyetlen olyan szabálysértési bírság behajtására vonatkozó megkeresés van folyamatban, mely még nem évült el.

8. Idegen bevételek

Az adók módjára behajtandó köztartozások másik csoportjába azok az ügyek tartoznak, amelyek behajtása az önkormányzat feladata, de a beszedett összeg a kimutató szervet illeti meg. Ebbe a körbe tartoznak a más önkormányzatnál nyilvántartott adótartozások, a megelőlegezett gyermektartásdíjak, környezetvédelmi bírságok, erdővédelmi bírságok, munkavédelmi bírságok, vízi társulati érdekeltségi hozzájárulás, hulladékszállítási díjak, igazgatási szolgáltatási díjak, elővezetési költségek stb. és a közigazgatási bírságok is.

Jogszámbély változás miatt 2017. január 1. napjától az adók módjára behajtandó köztartozások egy részét – amit korábban a kormányhivatalok, illetve azok jogelődjei az önkormányzatnak adtak át behajtásra – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hajtja be.

Ebbe a körbe tartoznak a megelőlegezett gyermektartásdíjak, a környezetvédelmi, erdővédelmi, munkavédelmi és egyéb eljárási bírságok, igazgatási szolgáltatási díjak, közigazgatási bírságok egy része.

Továbbra is az önkormányzat hatáskörében maradt a szabálysértési eljárási költségek, az elővezetési költségek adók módjára történő behajtása.

A behajtásra átadott ügyek nagymértékben olyan személyeket érintenek, akik ismétlődően nem tanúsítanak jogkövető magatartást, így ezen összegek behajtása is nehézséget okoz. A beszámolási időszakban mindössze 2 db elővezetési költség adók módjára behajtása van folyamatban.

9. Az adóbevételek teljesülése

A helyi adóbevételek 2022. év időarányos teljesülését az alábbi táblázat tartalmazza.

Adónemek	2021. évi teljesített bevételek Ft	2022. évi előirányzat módosítással érintett terv Ft	2022. 11. 15. napjáig befolyt bevételek Ft	Teljesülés %	Adózók száma fő
Építményadó	6 328 000	6 000 000	6 060 467	101%	647
Telekadó	3 083 000	3 000 000	2 953 737	98%	86
Helyi iparűzési adó	49 355 000	35 600 000	37 082 715	104%	233
Pótlék, Bírság	237 000	155 000	116 108	75%	677
Adóbevétel összesen:	59 003 000	44 755 000	46 213 027	103%	

10. Egyéb adóigazgatási feladatok

2022. évben adóügyekben összesen 1046 ügy indult, fellebbezés nem volt. 40 építményadó, 19 telekadó határozatot adtunk ki az évben. A helyi iparüzési adó bevallások száma 158 db volt, továbbá 73 db egyéb bejelentés érkezett iparüzési adó ügyben. 12 db felszólítást küldtünk adóbevallási kötelezettség elmulasztása miatt. 484 db elektronikus adószámla kivonatot küldtünk ki az adóalanyok számára. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal 2019. évtől megküldi a helyi adóhatóságok részére a székhellyel, illetve telehellyel rendelkező vállalkozások adataiban bekövetkezett változást. 2022. évben 525 esetben kaptunk adatszolgáltatást a NAV-tól a vállalkozások adataiban történt változásról.

Emellett 14 esetben adtunk ki adó-, és értékbizonyítványt. 15 db meghatalmazás érkezett az önkormányzatnál történő adóügyek intézésére. 6 alkalommal készült nemleges adóigazolás, amelyet az adózók elsősorban pályázatok, illetve hitelügyintézés céljára kértek.

Adószámlán mutatkozó túlfizetés átvezetése iránt 14 db kérelem érkezett, melyek alapján a túlfizetés egy másik adószámlára került átvezetésre. Adószámlán mutatkozó túlfizetést 13 esetben kértek visszautalni az adózók.

Októbertől került sor az adóhátralékok behajtására.

Az adóhatóság a végrehajtási eljárás során az adózás rendjéről szóló törvény és a végrehajtásról szóló törvény szabályai szerint jár el.

A legtöbb esetben fizetési felhívással, mint a végrehajtási cselekményt bevezető első lépéssel kezdődik az eljárás, ám korábbi tapasztalatok alapján azon adózók esetében, akikre a fizetési felhívás nincs hatással, mellőzzük ezt a lépést, rögtön a végrehajtás valamilyen formáját alkalmazzuk.

A beszámolási időszakban az adóhátralékok beszedése érdekében az alábbi behajtási cselekményeket alkalmazzuk:

- azonnali beszedési megbízás
- letiltás munkabérből, nyugdíjból
- gépjármű forgalomból kitiltás (egy éven túli gépjárműadó hátralék esetében)

A végrehajtás időtartamát megnöveli, hogy a munkahelyi adatok és a bankszámlaszámok kiderítése céljából más hatóságoktól (NAV, egészségbiztosítási pénztár) és pénzintézetektől kell adatot kérnünk, amely jelentős adminisztrációval jár, továbbá viszonylag hosszú időt vesz igénybe.

Az adózóknak lehetőségük van arra, hogy amennyiben adófizetési kötelezettségüket határidőre nem tudják teljesíteni, pótlékmentes fizetési halasztást vagy részletfizetést kérjenek. Továbbá lehetőség van arra is, hogy az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján mérsékelje, illetve elengedje az adó-, valamint pótléktartozást, ha annak megfizetése súlyosan veszélyezteti az adózó, illetve a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését. A vállalkozók esetében az adóhatóság a pótlék- és bírságtartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha annak megfizetése a vállalkozási tevékenységet ellehetetlenítené.

Egyes esetekben a pótlékkelengedést az adóhatóság feltételhez köti, mint például a fennálló adótartozás megfizetéséhez.

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 199. § (1) bekezdése értelmében a természetes személy adózó kérelmére az adóhatóság az általa nyilvántartott, legfeljebb

egymillió forint összegű adó tartozásra évente egy alkalommal legfeljebb tizenkettő havi pótlékmentes részletfizetést engedélyez a feltételek vizsgálata nélkül.

2021. évben az önkormányzati adóhatósághoz adómérsékléssel, részletfizetéssel kapcsolatos kérelem nem érkezett.

Az adónyilvántartások vezetése már évek óta a Magyar Államkincstár által térítésmentesen biztosított, országosan is használt ASP szakrendszer segítségével történik. Ügyfeleink tájékozódását segíti a Magyar Államkincstár honlapján elérhető, általa üzemeltetett rendszer, amelyen valamennyi település helyi adóira vonatkozó szabályozás megtalálható. **Fentiek mellett a község honlapján a helyi adókhoz tartozó előterjesztések, döntések, ügymenetleírások, valamint rendeletek is megtalálhatók.**

Az adóigazgatásban alkalmazott nyomtatványok (bevallások, bejelentések) szintén a honlapon elérhetők, tájékoztatóval az elektronikus ügyintézés folyamatáról.

Az ügyfelek adóügyben az ügyeiket teljes-körűen intézhetik elektronikusan az e-önkormányzat portál, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által rendszeresített nyomtatványok segítségével. A portálon lehetőség van ügyindításra, ügykövetésre, illetve a helyi adóegyenlegüket is lekérdezhetik az ügyfelek egy ügyfélkapus azonosítást követően.

2022. évben az adózók 884 alkalommal indítottak elektronikus adóegyenleg lekérdezést.

2020. évben az elektronikus ügyintézés újabb szolgáltatással bővült, ez pedig az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER). Az EFER olyan központi elektronikus fizetési szolgáltatás, mely segítségével az ügyfelek a fennálló adófizetési kötelezettségüket ügyfélkapunk keresztül bankkártya, virtuális bankkártya, illetve internetbank használatával is teljesíthetik.

2022. évben az ügyfelek 13 alkalommal éltek az elektronikus fizetési szolgáltatás nyújtotta lehetőséggel.

Az adóigazgatási feladatokat a Hivatal Leányvári Kirendeltségén 1 fő, felsőfokú végzettségű köztisztviselő látja el. A dolgozó köztisztviselői alap- és szakvizsgával rendelkezik. A munkavégzés tárgyi feltételei is biztosítottak.

Ezen részletes tájékoztatás után a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. tv. (továbbiakban: Jat.) 17. § (1) bekezdése szerinti előzetes hatásvizsgálatot az alábbiak szerint terjesztem a képviselő- testület elé:

A helyi adókról szóló rendelet felülvizsgálata

Előzetes Hatásvizsgálat

A Jat. 17. § (1): „A jogszabály előkészítője - a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű - előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a Kormány által előterjesztendő törvényjavaslat, illetve kormányrendelet esetén a Kormányt, önkormányzati rendelet esetén a helyi önkormányzat képviselő-

testületét tájékoztatni kell. A Kormány tagja rendeletében meghatározott esetben a közjogi szervezetszabályozó eszköz előkészítője előzetes hatásvizsgálatot végez.”

A Jat. 17. § (2) bekezdése értelmében az előzetes hatásvizsgálat keretében az alábbi tényezők vizsgálata szükséges az elfogadás előtt álló rendelet:

- aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,
- ab) környezeti és egészségi következményeit,
- ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint
- b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és
- c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

E jogszabályi hivatkozásnak megfelelően az előzetes hatásvizsgálat indokai

1. Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai

A 2023. január 1-től bevezetésre kerülő új adórendelet a társadalomra gyakorolt hatása nem jelentős, mivel a rendelet adómérték emelést egyetlen adónem tekintetében sem tartalmaz. Az adó megfizetési határidejének április 15-től március 15-re, és a II. félévi adó megfizetési határideje október 15-ről szeptember 15-re történő változása a helyben kialakult fizetési gyakorlattól nem tér el. Az önkormányzat adóalanyai az adófizetések tekintetében igazodtak a Htv. szerint befizetési rendhez. A NAV által szedett gépjárműadó befizetési kötelezettség e két időponthoz igazodik. A befizetési időpont változással az önkormányzat adott évi költségvetési gazdálkodásának jelent könnyebbséget, ugyanis így a bevételek az önkormányzatnál az év elején előbb beérkeznek, ezáltal jobban lehet tervezni az éves feladatokat. A mentességek és kedvezményezettek köre változatlan.

2. Környezeti és egészségi következményeit

A rendeletben foglaltak végrehajtásának közvetlen egészségügyi, környezetre gyakorolt hatása nincs, nem ismert. A jogszabályok által az önkormányzatok részére meghatározott kötelező- és önként vállalt feladatellátást a rendelet elfogadása nem veszélyezteti.

3. Adminisztratív terheket befolyásoló hatás

A helyi adókról szóló rendelet tervezet elkészítése további adminisztratív terhet nem keletkeztet. 2023. január 1-től az ASP adó szakrendszerben az év eleji nyitási feladatok egyszerűsödnek, mert az adóelőírások a Htv. szerinti időponthoz igazodnak, így nem kell a nyitó adatok fizetési határidejét javíttatni az államkincstárral. A mentességben részesülő adóalanyok adatszolgáltatási kötelezettsége megszűnik.

4. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei

A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal KE/3/19-10/2022. levelében szakmai segítségnyújtás mellett intézkedések megtételét kérte fel az önkormányzatot a helyi adókról szóló 4/2015. (III.20.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata tekintetében 2022. november 30. napjáig. A szakmai iránymutatás alapján újra kodifikálásra került Leányvár Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 4/2015. (III.20.) önkormányzati rendelete.

Ezen új adórendeletben az önkormányzat a helyi adók korábban bevezetett típusain felül új adónem, illetve települési adó bevezetésére nem kerül sor.

Az adó mértéke sem a telekadó, sem az építményadó, sem az iparűzési adó tekintetében nem emelkedett. Az iparűzési adó esetében az adómértéke a törvény szerinti adómaximumban van megállapítva, így annak emelése nem lehetséges.

5. Egyéb hatása

Nincs, nem ismert.

6. A rendelet megalkotásának szükségessége

Jogharmonizáció

Kérem az előterjesztés megvitatását és a rendelet – tervezet elfogadását!

Leányvár, 2022. november 3.

Balázs Márta
jegyző sk.